

HRVATSKI JEZIK

školska knjiga

Prijedlog aktivnosti i vrednovanja predmetnog područja kultura i mediji

Predavačica: ANITA ŠOJAT

Interaktivno izlaganje

Vrlo često ponestaje nam ideja kako obrađivati i vrednovati sadržaje učenja predmetnog područja kultura i mediji. Kako sati obrade sadržaja mogu ostati nezaboravni, a vrednovanje učinkovito i nepretenciozno? U interaktivnom izlaganju predavačica će upoznati sudionike s prijedlogom različitih aktivnosti u obradi sadržaja predmetnog područja kultura i mediji i opisati različite načine vrednovanja.

Očekivani ishodi

- opisati različite aktivnosti u obradi sadržaja predmetnog područja kultura i mediji
- opisati različite konkretne primjere vrednovanja sadržaja učenja predmetnog područja kultura i mediji

Trajanje: 60 – 90 minuta (prema dogovoru)

Jezična djelatnost pisanja tekstova različitih vrsta i prijedlog vrednovanja

Predavačica: ANITA ŠOJAT

Interaktivno izlaganje

U interaktivnom izlaganju predavačica će upoznati sudionike s različitim aktivnostima koje pospješuju pisanje tekstova različitih vrsta (vijest, komentar, izvješće, pismo, obavijest). Objasnit će kako učenike možemo naučiti pisati uvod i zaključak, na koji način učenici trebaju slijediti smjernice zadane teme, koliko je važan plan pisanja te kako strukturirati tekst. Govorit će i o pravopisnoj i gramatičkoj točnosti pisanog rada, broju riječi i čitljivosti. Predložit će i kriterije vrednovanja za svaku pojedinu tekstnu vrstu.

Očekivani ishodi

- opisati aktivnosti kojima se pospješuje pisanje
- opisati strukturu tekstova različitih vrsta (vijest, komentar, izvješće, pismo, obavijest)
- opisati aktivnosti za uvježbavanje pisanja uvoda i zaključka
- opisati prijedloge vrednovanja za svaku pojedinu tekstnu vrstu

Trajanje: 60 – 90 minuta (prema dogovoru)

Umjetna inteligencija – prijetnja ili potencijal?

Predavač: MARKO BRAJKOVIĆ

Predavanje i radionica

Umjetna inteligencija obuhvaća multidisciplinarno područje u kojemu se svakodnevno pojavljuju brojni digitalni alati. Njezina primjena u sferi obrazovnog sustava otvara mnogobrojne rasprave o smislu i svrhovitosti uporabe, ali i opasnostima u području zlouporabe autorskih prava. Na ovoj će se radionici predstaviti alati i sustavi umjetne inteligencije koji mogu pomoći nastavnicima pri obavljanju zadataka i rješavanju problema, ali i pridonijeti kreativnosti te osuvremeniti nastavnu praksu. Prikazat će se nekoliko alata različitih funkcionalnosti – alati za stvaranje slika na temelju tekstualnog opisa, za stvaranje 3D animacija, generiranje teksta i priča, videozapisa koji se temelje na zvučnim zapisima, stvaranje glazbe i pretvaranje teksta u glasovni zapis. Govorit će se o Chatbotovima i virtualnim pomoćnicima te propitati kako ih iskoristiti u korist i na opće zadovoljstvo učitelja i učenika u svrhu unapređenja nastavne prakse i procesa učenja.

Očekivani ishodi:

- uočiti važnost i mogućnosti umjetne inteligencije u suvremenoj nastavi
- otkriti potencijal alata umjetne inteligencije za izradu materijala za poučavanje
- primijeniti različite alate umjetne inteligencije u osmišljavanju nastavnog procesa.

Trajanje: 90 minuta (45 minuta predavanje i 45 minuta radionica)

Razvijanje čitalačke pismenosti u svakodnevnoj nastavi hrvatskog jezika

Predavačica: ANĐELKA RIHTARIĆ

Predavanje i radionica

Čitalačka pismenost temelj je svih ostalih pismenosti, a u kurikulumu Hrvatskog jezika, kao i u kurikulumima drugih predmeta, nije dovoljno zastupljena. Nedostaje nam primjera dobre prakse na temelju kojih bismo sa svojim učenicima mogli uspješno razvijati ovu vještinu. Prije dvije školske godine prvi su se put zadatci iz čitalačke pismenosti pojavili na natjecanju u znanju hrvatskog jezika, a čitalačka se pismenost provjeravala i na prvim nacionalnim ispitima u osmim razredima prošle godine, poslavši tako poruku da je čitalačka pismenost važno i potrebno područje našega nastavnog rada te da za nj trebamo planirati vrijeme u svojim izvedbenim kurikulumima.

U izlaganju ćemo pokazati kako se čitalačka pismenost može razvijati u svakodnevnoj nastavi hrvatskog jezika te kako redovitim primjenom zadataka iz područja čitalačke pismenosti možemo kod svojih učenika znatno unaprijediti ovu vještinu.

Očekivani ishodi

Sudionici će moći:

- prepoznavati i odabirati različite vrste tekstova na temelju kojih mogu postavljati zadatke čitalačke pismenosti
- oblikovati zadatke za uvježbavanje i razvijanje pojedinih vještina čitalačke pismenosti
- razumjeti na svim razinama kako u svakodnevnom radu primjenjivati zadatke za razvoj čitalačke pismenosti svojih učenika.

Trajanje: 90 minuta (45 minuta predavanje i 45 minuta radionica)

Juditin poučak

Predavačica: ANĐELKA RIHTARIĆ

Izlaganje

Nakon obilježavanja Godine Marka Marulića (2021.), koju je proglasio Hrvatski sabor, prvo hrvatsko autorsko književno djelo i njegova heroína i dalje ostaju u središtu naše odgojno-obrazovne prakse, a poseban su izazov u osnovnoj školi.

U izlaganju se nudi model obrade Judite koji se temelji na usporedbi triju biblijskih žena – Estere, Jaele i Judite – koje utjelovljuju tri načela djelovanja svakoga od nas u životu te nude jedan od mogućih odgovora kako danas, nejunačkome vremenu unatoč, približiti biblijsku i Marulićevu junakinju. Osim što je odličan uvod u upoznavanje s Juditom Marka Marulića, izlaganje nudi i poticajan materijal za osobni razvoj učenika, ali i učitelja.

Temeljeno na izlaganju koje je održala na Stručno-znanstvenom skupu „Marko Marulić, Judita (1501. – 1521. – 2021.)“ u Splitu 2021. te stručnom radu objavljenome u Zborniku radova, autorica ovo izlaganje drži na različitim učiteljskim vijećima i županijskim stručnim vijećima, gdje sudionici redovito zaključuju kako je izlaganje odličan materijal ne samo za nastavu hrvatskog jezika nego i za opću kulturu i osobni razvoj naših učenika u formativnoj dobi, ali i samih učitelja.

Trajanje: 45 minuta

Stop-animacija kao motivacija za čitanje djela za cjelovito čitanje

Predavačice: ŽANA MAJIĆ, VESNA SAMARDŽIĆ

Predavanje

Djela za cjelovito čitanje sastavni su dio nastavnog procesa, a svaki se učitelj Hrvatskog jezika vjerojatno susreo s činjenicom da naši učenici sve manje čitaju, a sve se više u svoje slobodno vrijeme koriste tehnologijom. U izlaganju će se prikazati kao se učenike može motivirati za čitanje i usmjeriti ih na korištenje tehnologijom za izradivanje videozapisa s pomoću stop-animacije.

Stop-animacija tehnika je koja se koristi kako bi određeni objekt izgledao kao da se sam kreće. Između svakoga snimljenog kadra objekt se malo pomakne, što stvara iluziju pokreta. Za nastanak stop-animacije potrebno je imati dobru priču, vrlo dobre crtače, mobitel s fotoaparatom i aplikaciju. Cilj je ovakvog pristupa približiti čitanje učenicima i osposobiti ih za korištenje tehnologijom u obrazovne svrhe.

Očekivani ishodi

Sudionici će moći:

- uočavati važnost motiviranja učenika za čitanje djela za cjelovito čitanje
- prepoznavati prednosti povezivanja digitalnih alata s nastavom hrvatskog jezika
- rabiti aplikaciju za stop-animaciju u svojem nastavnom procesu.

Trajanje: 45 minuta.

Obrada književnih djela za cjelovito čitanje s primjerima iz prakse

Predavačice: KSENIJA BUDIJA, IDA PETTO

Predavanje i radionica

Cjelovito čitanje književnih tekstova jedna je od ključnih sastavnica učenja i poučavanja književnosti te obvezni i sastavni dio predmeta Hrvatski jezik. Čitanje je važan dio obrazovanja, no činjenica je da učenici sve manje čitaju cjelovita književna djela. Kako potaknuti učenike na čitanje? Možemo li ih zainteresirati za čitanje cjelovitoga književnog djela navodeći im samo naslov i podatke o autoru te zadatke za samostalan rad?

Kako sat lektire pripremiti kao događaj za koji će se s veseljem pripremati čitajući književno djelo? Kako predstaviti pročitano književno djelo? Koje digitalne alate upotrijebiti pri predstavljanju uradaka?

U uvodnom će izlaganju predavačice sudionicima na primjerima iz prakse predstaviti što sve može poslužiti kao poticaj za čitanje, a zatim i nekoliko različitih pristupa obradi književnih djela za cjelovito čitanje uz uporabu digitalnih alata. Sudionici će osmisliti poticaj za čitanje književnog djela, a zatim samostalno oblikovati smjernice i materijale za obradu.

Očekivani ishodi:

- razumjeti važnost motiviranja učenika za čitanje književnih djela za cjelovito čitanje
- samostalno oblikovati smjernice i materijale za obradu književnog djela
- osmisliti poticaj za čitanje odabranoga književnog djela
- primijeniti različite digitalne alate u izradi materijala

Trajanje: 90 minuta (45 minuta predavanje i 45 minuta radionica)

Sati lektire u osnovnoj školi – prilika koju ne smijemo propustiti

Predavačica: JULIJANA LEVAK, DANIJELA PERENC JAUŠOVEC

Interaktivno izlaganje

Predstavljanjem primjera dobre prakse učiteljima nudimo ideju kako u današnje digitalno doba djecu motivirati za čitanje i naučiti ih da uživaju u čitanju te kako im pomoći da obogate svoj vokabular i povećaju koncentraciju, ne samo za čitanje nego i za pamćenje i učenje. Korelacijom sadržaja predmeta Geografija i Hrvatski jezik predstavljamo važnost drugoga kuta gledišta da bi se uspostavili kriteriji učeničkog izbora tekstova za čitanje „šireg spektra negoli to nudi koncept lektire.“

Očekivani ishodi

- prepoznati korelaciju predmeta i kolegijalnu suradnju kao uspješan put za stvaranje čitatelja
- uočiti mogućnosti povezivanja kartografske, medijske i čitalačke pismenosti radi motiviranja za čitanje
- primjenjivati predložene nastavne strategije usmjerene na unutarnju motivaciju za poticanje čitanja
- vrednovati digitalni sustav GIS kao mogući alat za razvoj čitalačke pismenosti

Trajanje: 50 – 60 min (prema dogovoru)

Naglasak na naglasak – metodički model usvajanja naglasnoga sustava u sedmome razredu osnovne škole

Predavačica: ANĐELKA RIHTARIĆ, prof.

Tema naglasnoga sustava hrvatskoga jezika javlja se u predmetnome kurikulumu u dva ishoda sedmoga razreda: u ishodu HJ A.7.1., gdje se od učenika traži da „točno naglašava riječi u skladu s naglasnim sustavom hrvatskoga standardnog jezika“ i da „povezuje izgovorne cjeline u veće cjeline i rečenice, rečeničnim naglaskom i rečeničnom intonacijom“ te u ishodu HJ A.7.5., prema kojemu učenik „imenuje naglaske u hrvatskome standardnom jeziku“.

Učitelji se često izjašnjavaju da im je tema naglasnoga sustava jedna od težih tema u nastavnoj praksi. Uzroci su tih teškoća višestruki: od nedovoljnih formalnih znanja o naglasnome sustavu i nedostatnih metodičkih znanja o nastavi toga područja do sve većega jaza između naglasne norme i naglasne prakse govornika hrvatskoga jezika, čije je glavno obilježje danas teritorijalna raslojenost.

U ovome ćemo interaktivnom izlaganju pokazati kako u nastavnoj praksi povezati zahtjeve dvaju navedenih kurikulnih ishoda te ponuditi metodički model prema kojemu će učenici uspješno, korak po korak, usvojiti temeljna znanja o hrvatskome naglasnom sustavu te ih uspješno primjenjivati u svakodnevnoj govornoj praksi.

Trajanje: 45 – 60 minuta

* Pojedine teme i predavači nisu dostupni na području cijele Hrvatske, ali je moguće dogovoriti *online* predavanja.